

Esperantista

REVUO POR ESPERANTO - MOVADO EN ĈSR

Esperanto a diktatury.

Esperanto má také významnou funkci socialisační. Neboť čím více se jeho používání rozšíří, tím se zmenší privilegium těch, kdož mohou tvrditi, že znají bezprostředně způsoby myšlení v zemích jinojazyčných. Obecné, a ani ne obecné jen obecnější, rozšíření esperanta znemožní, aby blázni a podvodníci dovolávali se pro svá obmyslná tvrzení mínění v zemích jinojazyčných, a umožní zároveň, aby i člověk nepriviléžovaný pobytem v cizině nebo bilingvismem, často snižujícím schopnost dialektického myšlení, mohl se i v cizojazyčném prostředí poučiti o tom, co je tam nového právě pro něho.

Není proto divné, že na šovinismu založené diktatury meziválečného období viděly v esperantu nebezpečí a hnutí pro mezinárodní jazyk škrtily a znemožňovaly. K šíření esperanta je třeba aspoň minimální svobody demokratického občana. A vedle toho: Prohlašujtež si někteří »oficiální« esperantisté svoji neutralitu sebe halasněji: idea všelidského bratrství bude vždy zníti pod povrchem esperantistického usilování. Vidlemi-li vyženeš přirozenost, přece někdy se vrátí, učí se po staletí latinskou sentencí.

Nejstarší diktatura byla v Itálii. Esperantisté se bránili, ale neubránili. Nebylo dovoleno pořádati kursy, protože nebylo dovoleno pořádati veřejné přednášky. Když tam přijel roku 1932 na přednáškově turné američan Joseph R. Scherer, maje ovšem přelaskavé povolení italského konsulátu, nestačil se diviti, neboť přednášky předem na konsulátech vyjednané a povolené nemohly se konati, protože se nemohl najít nikdo, kdo by se byl prohlásil kompetentním o přednášce s nějakou úřední autoritou jednat. Nic nebylo zakázáno, ale nic nebylo lze dovoliti. Začala tehdy v Itálii slavná perioda »praktického« použití esperanta. Italská úřední turistická kancelář ENIT vydávala v esperantu prospekty a italský rozhlas vysílal propagační přednášky pro zvýšení cizineckého průmyslu. Roku 1935 konal se v Římě 27. světový kongres, jemuž se teď říká turistický, neboť místo jednání kongresového byla jeho hlavním programem turistika a hlavním číslem cesta do severní Afriky. Byl to prvý kongres, na kterém nebylo žádných oficiálních zástupců vlád, ačkoli rok před tím ve Stockholmu bylo jich 18. Do ročenky na kongresový rok 1937 nedovedl italský svaz už ani dáti zprávu o činnosti; na rok 1938 je zpráva sice obšírná, ale jen o obsáhlé reorganisační svazu, přímé členství ve světové organizaci je už zcela znemožněno, celá propaganda se uchyluje do Dopolavoro, kde je ovšem jen bezvýznamným přívěskem. Co je platno, že vyšla esperantská vydání nákladných prospektů vydávaných ministerstvem pro lidovou kulturu. Působila spíš odpudivě nabízejíc luxus těm, již si ho nemohli dopřát a zvouce cizince k besedě s lidmi, již se důvodně museli bát fašistické policie.

Po Itálii přišla slavná třetí říše. Hitler v Mein Kampf věnoval esperantu 3 hloupé odmítavé řádky. To stačilo pro nacistický byzantinismus, aby esperanto potlačil zcela. Ti nacisti, kteří se pyšnili německou věrností. Roku 1919 německá vláda zaslala ústřední esperantské organizaci v Ženevě Universala Esperanto-Asocio děkovný diplom za služby, jež prokázala za prvě světové války německým zajatcům. Diplom končil slovy: Unser Dank ist die alte deutsche Treue, (Náš dík je stará německá věrnost). Když se r. 1933 Hitler zmocnil vlády, doufali někteří němečtí esperantisté, že hnutí bude moci aspoň vegetovat, že dostačí volat Heil Hitler a zdvíhat pravici. Někteří projevíli i statečnost, již jsme mohli oceniti, až když jsme na vlastní kůži okusili Protektorátní právo. Vydali obšírný leták s deseti důvody, proč nové Německo musí se zabývat i nadále esperantem a odůvodňovali potřebu esperanta pro Němce i přes židovský původ Zamen-

Salutletero de la Asocio al prezidento Dro Ed. Beneš okaze de lia 62-a naskiĝtago.

V Praze 28. května 1946. Kancelář presid. republiky, Praha-Hrad.

Pane presidente!

Slovy nad jiné upřímnými spěcháme blahopřátí k Vaším 62ým narozeninám s jediným přáním všech esperantistů v republice Československé, abyste byl ještě dlouho živ a zdrav ku blahu a štěstí celého národa českého i slovenského.

Vaše jméno a zlatá slova, jež pronášíte k delegacím a zahraničním zástupcům, vždy ještě téhož dne běží na vlnách esperantského vysílání do celého světa a zapadnou vždy na dobrou a živnou půdu i v takovém koutku země, kam jiné jazyky světa dosud nepronikly. Tím koná esperanto novému Československu dobře a poctivě své služby, čehož dokladem jsou stovky dopisů ze všech končin světa; slyší nás a závidí nám našeho presidenta. Zdravici posíláme na slovenském papíru, abychom tak dokázali jednomyslnost esperantistů českých i slovenských.

Zdar Vaši práci - zdar Československé republice!

Za Svaz esperantistů Československé republiky

A. Malik, předseda.

Lingvo.

Předkládáme po znamenitém úspěchu úkolu prvního úkol druhý. Je to úsek z článku *Fr. Halase* v Kulturní politice z 14. června 1946. Překlady raďte nám poslati do 30. července.

Úkol 3.

Spisovatel a politik.

Chce-li politik, aby se co nejméně klopýtalo na cestách k budoucnu, musí pozorně naslouchat umění (jinde se to dáno ví), jehož podstatou je chápání a poznání, ať již uložené v hodnotách tradičních nebo teprve se hlásících v nejspěšnějším experimentu. Složitost umění obohacuje se zkušenostmi oborů i těch nejspeciálnějších a syntetisuje je často dříve než svoje skryté přibuzenství rozpoznávají. Proto tedy by se měli političtí činitelé k němu a jeho tvůrcům obracet, ať pro potvrzení svých jistot, ať pro odstranění pochyb. Nevím po kolikáté už se spisovatelé dožadují aby jejich jmen nebylo využíváno jen pro ten veřejný zvuk, aby zájem politiků o ně neskončil, když podepíší takový či onaký projev. Nám přece nejde o nějaké chovné teplo státu či instituci, ale o přibrání k řešení současných starostí kulturních i politických a vzájemné porozumění pracujících na jedné lísce. Nechceme, aby určité formy byly námi okupovány, vykládány, měněny a časovány pro potřebu chvíle, chceme naslouchat hlasům a ne ozvěnám odraženým kuloiry. Nechceme, aby se narychlo rozhodovalo tam, kde jde o organický růst a aby se nezastavoval poznávací proces formulkami, hesly a mašinerií. Jde také o vyrovnání výkyvů mezi sociálním a kulturním optimismem. Máme jistě plno porozumění pro politický křik a chtěli bychom jen, aby se stejným pochopením se setkávalo přemýšlivé ticho a kritický či varovný hlas, který z jeho hloubky vyráží, a aby pak tento hlas nebyl osočován a na obrátku podezírán z deserce, falše a p.

Neděláme si iluzi o nějaké okamžité harmonii často protikladných sil probíhajících hospodářskou a duchovní strukturou společnosti, ale chtěli bychom více příležitosti k řešení všeho toho, co nás znepokojuje. Doufáme, že ohlas a závěry spisovatelského sjezdu přimějí politiky k větší ochotnosti spolupráce než dosud a že si všimnou pochopení presidenta republiky, který dává příklad již dávno.

Sjezdové řeči nebudou určovat, kudy literatura má jít, mohou jen prosekávat výhledy a čím jich bude víc, tím širší a schůdnější budou cesty k socialistickému zítřku.

ESPERANTO-FLAGETOJ

tekstaj

42×33 mm, po Kčs 3.50
riceveblaj de la Libro-Servo
J. ŠUSTR, PRAHA I,
Benediktská 11.

hofův. Ovšem hned byli také němečtí esperantisté, jimž se zdálo, že starý Svaz nevykřikuje nacistická hesla dost hlasitě a nevyhazuje židy z funkcí dost potupně a založili Neue Deutsche Esperanto-Bewegung s překrásnou zkratkou iniciálovou NDEB, která statečně bojovala, ne proti nacistické neurvalosti, ale proti původnímu svazu. Platno to nebylo nic. Osud esperanta naplňoval se podle nacistické metody začínající lhaním. Myslím, že všechny formy diktatury lžou. Dne 3. června 1935 oznámilo říšské a pruské ministerstvo vnitřní věcí svazu německých esperantistů, že zabývání se umělými jazyky a esperantem nebude zakázáno, ale také ne podporováno. Avšak již koncem roku 1935 výnos německého ministra výchovy zakázal vyučování esperantu na všech školách a propůjčování učeben pro esperantské kursy. Počátkem roku 1936 dekret vůdceva náměstka Hessa zakazuje všem členům nacionálně socialistické strany a svazů s ní sdružených, členství v jakékoli organizaci pro umělý jazyk.

A konečně 20. června 1936 dekret vrchního velitele policie SS Himmlera vyhlašuje, že »tvoření mezinárodní smíšené řeči se protíví principům nacionálního socialismu a všechny organizace pro umělou řeč jsou nežádoucí a proto ať likvidují do 15. července 1936«.

Není divu, že my, esperantisté, sledujeme osud souzených v Norimberku se zájmem osobním i ideovým.

Tehdy snažili se ještě někteří němečtí esperantisté udržeti plamének esperantské organizace tím, že obnovili v Drážďanech sdružení propagující německý export pomocí esperantského propagačního materiálu a těšili se, že toto sdružení nebude zakázáno. Neпоstrádal tento postoj saských esperantistů grotesknosti, která často provází německou hrubost. Obsah jejich provolání byl tento: Esperantisté ze zaostalých demokracií země pečujte o prodej německého zboží, protože u nás, pokrokářů, je esperanto zakázáno! Ovšem, doufání těchto Sasů, méně čistokrevných než Prusáci, bylo také marné. Koncem roku 1936 i oni zmlkli docela.

Ale nacistický režim nespokojil se likvidováním esperantských organizací a sebráním jejich majetku. V ilustrované brožurce o zednářích, jež byla vydávána a rozdávana v milionových nákladech, je také ženevská Universala Esperanto-Asocio uvedena mezi organizacemi závislými od tajné židovské vlády.

Esperantské knihy nebyly však v Německu ničeny. Bylo dokonce pečováno, aby byly prodány do ciziny. Jednak se tím získávaly devisy, jednak snad měly působiti na sousedy jako opium dodávané spojeněckým Japonskem do Číny. Pecunia non olet ani nacistům.

To však neznamenal, že Němci esperanto vůbec zapoměli. Ti, kteří si mohli opatřiti podloudně cizí valutu, předpláceli si esperantskou literaturu, ale jejich počet rapidně klesal. Roku 1940 začala německá censura v Berlíně vkládati do cizozemské korespondence, vybrašši z ní esperantské texty psané nebo tištěné, cedulky »Esperanto verboten«.

Ale diktatury nebyly jen v Německu a Itálii. Španělská republikánská vláda měla k esperantu stanovisko velmi kladné. Když ji vzbouřenec Franco zatlačil do defensivy, užívala zvláště v době, kdy sídlila ve Valencii, esperanta pro své propagační tiskopisy. Věřil jsem tenkrát v letech 1937 a 1938 ještě v její vítězství, neboť málokdy jsem četl tolik tak inteligentní politické literatury propagační v nejlepší slova smyslu, jako tehdy v jejich publikacích, zvláště v časopisu Popola fronto (Lidová fronta), jež vydávali až do téměř úplného shroucení. A věřím ve vítězství republikánské Španělska stále, neboť nelze, aby rozum tak bystrý nakonec nezvítězil. Ovšem Franco, jak se rozšiřovalo území jím ovládané, esperanto potlačoval.

Také Portugalsko bylo zachváčeno jakousi vlnou totalismu. Tak tam také v říjnu 1936 zakázali všechny esperantské organizace. »Zdá se, že Hitlerovská vlna, vyslaná z mystického neuvědomělého myšlení, zasáhla nejvyšší instance portugalské«, referuje o tom portugalský esperantista Saldanha Carreira. Ale po roce (15. IX. 1937) oznámilo generální ředitelství pošt, že je dovoleno odbírat cizozemské esperantské časopisy pokud se opatří pro to povolení, které bude dááno.

Japonští diktátoři měli k esperantu postoj podobný italskému: sloužit svatému sobectví! Dovolovali blahosklonně publikace obhajující ježik imperialismus.

Ĉiĉanĉe odpovĉidali takĉe v esperantu. A vĉeĉ ĉodnĉa podivu. Takĉe zde pĉe spravĉedlivĉa byla hĉjĉena rozumem bystĉejĉĉĉim, tato ĉĉinskĉa literatura je o tĉřidu inteligĉntĉejĉĉi nad japonskĉu.

Kdyĉ Nĉmci obsazovali evropskĉe zemĉe, ruĉĉĉili esperantskĉe organisace rĉznĉm tempem. V Rakousku se esperantistĉe ĉĉned pĉřizpĉsobili a ohlĉsili dobĉvolnĉe rozĉod svĉjch spolkĉu. Vedle toho Nĉmci ĉĉned zavĉřeli nĉkĉterĉe samideĉny, mezi nimi prominenty dvornĉho radu Hugo Steinera, zakladatele Mezinĉrodnĉho musea esperanta pĉi Nĉrod. knihovnĉe, a esperantskĉe bĉsnĉka velmi pĉvabnĉe mlavy Nikolao Hovorku, vydavatele katolicky orientovanĉho tĉydenĉku *Berichte*. V principu byla metoda Nĉmcĉu v obsazenĉjch zemĉjch proti esperantu vĉude stejnĉa. Nejprve ĉekali, rozejdou-li se organisace dobĉvolnĉe, kdyĉ se nerozeĉly, nařizovali likvidaci s rĉznou pĉĉsnostĉi v rĉznĉjch zemĉjch. Nejpĉĉsnĉjĉĉi byli v Protektorĉtĉe, Polsku, Holandsku, Norsku a Jugoslavii, nejmĉnĉe pĉĉsnĉi v Dĉnsku a na Slovensku.

Dokonalĉa porĉzĉka diktĉtorskĉjch vlĉd zpĉsobilas, že uĉ na konci vĉlky reĉimy, pĉivlastnĉvĉĉi si nĉco z totalitnĉjch atributĉu, zaĉaly zauĉĉĉmat k esperantu zase blahovolnĉejĉĉi stanovisko. Tak se stalo, že v Braziliĉi konal se roku 1945 kongres brazilskĉjch esperantistĉu za skĉvelĉe uĉĉasti veřejnopĉrnĉjch autorit, i že na pĉřĉklad portugalskĉy stĉtnĉi rozhlas slĉbil uĉ r. 1944 pĉřekoumat svoje stanovisko k esperantu. Dr. Stan. Kamarĉt.

Dr. ĉtefan Krĉmĉry:

La suno en la poezio de Hviezdoslav.

Hviezdoslav estas filo de norden puĉita montara regiono de sia patrujo. Li ne vidis la sunon de Mistral, nek tiun de d' Annunzio. Kaj tamen — la plej vera priĉantinto de la suno ŝajnas esti li.

Jen jam en sia glora, al la miljara datreveno de alveno de la slavaj apostoloj verkita psalmo: *Kie sunleviĝ' naskiĝas sekrete el branĉoj de l' alta noktomezo — lum' elflugas tie kiel senmezura ar' da kolombinoj kaj la sun' aperas kiel frukt' brilega*. Sed tio estas tiele priskribita, ke oni sentas, kiel tiu senmezura aro en seninterrompa blanka svarmo image kunfluas kun la lumo.

Kaj ekde tiu tempo en la poezio de la granda naturisto la suno ludas ĉiam grandan rolon. En lia biblia epiko la elfore vidita granda, murdanta suno de la sudo ekardis trabruligante la migrovojon de Hagar kaj Īsmael en la dezerto. La svenojn de la infano pro varmeĝo kaj la heroismon de la kontraĉu varmeĝo luktanta patrino Hviezdoslav konceptis en surpriza larĝeĉo, kaj artiste neerarigeble.

En poemego kun tiu ĉi komponaĝo samaĝa, la elslovakmedia epika »Edzino de l' arbargardisto« oni ne rigardas al la suno rekte nek kun okuloj permane ŝirmataj; en supra Orava, senpere ĉe la Babia Gĉra, ŝajnas, kvazaĉu ĝi estus pli avara; sed riĉa kaj freĉa estas ĝia reflekto en multegaj nuancoj de la arbara, paĉteja kaj herbeja verdajoj. La aero, baninta sin en rosplena nokto puriĝas per ĝi, kaj estiĝas tago »pura kiel larmo«.

Ni ne volas citi ĉiujn lokojn, kie kaj kiel eklumas la suno en la poezio de Hviezdoslav. Sufiĉas atentigi je la 5. volumo de la verkoj de la poeto, je la *Liriko*, kiu estas per ĝi, per la suno, tiom tralumita, kiel eble neniu libro poezia.

Ĉi tiu volumo de Hviezdoslav estas el tempo de lia transiro el Nĉmestovo al Dolnĉy Kubĉn, de lia transloĝiĝo denorde pli suden al la ridetantaj herbejoj de freĉa, flororiĉa verdaĝo sub hela, blua firmamento. La pliparto de tiu ĉi granda libro estas ĉerpita el la naturo kaj ekspluatita dum la promenoj de la poeto. La silentema, de silenta medito ridetanta poeto marŝis la vojetojn de malsupra Orava ĉiutage, kaj la impresoj de tiuj ĉi promenoj filtriĝis tra lia animo je poeta esprimo, kiu havas la sorĉon de improvizaĝo kaj samtempe tiun de plena matureco.

En tiu ĉi volumo, super la vive disondigita regiono estas eĉ Suno reĝanta, Suno poeta tiel eksterordinare vidita, ke ĝi preskaĉ faras la duoncirklon de sia dumtaga migrovojo, paĉ-postpaĉe ek- kaj eklumante, eĉ farante sian funkcion ĝis la ĉiam belega malleviĝo, prezentanta bildon de perfekteco metafizika.

LOKAJ INFORMOJ.

Benĉtky n. J. Kurso Cseh-metoda en ŬRO-Labor-lernejo gvidita de s-o Antonĉn Rauvolf (en Ml. Boleslav II/672) de 9. IV. - 14. VI. por 17 partoprenantoj (en komenco 21. p.). Post fino de la kurso estas fondata loka grupo, kiun prezidas Benjamin Verner, dentisto, malnova samideano. Saluton, gratulon!

Doksy. En la autĉfestivala koncerto la 18-an de majo prelegis la Asocia prezidanto A. Malĉk kaj la Asocia sekretario J. Mařĉk deklamis el esperanta traduko de »Majo«. El la kursfina festo la 19-an de majo, kiun ĉeestis 76 personoj el 14 lokoj, kaj kiu estis salutita per 65 leteroj estis sendita laŉ propono de s-o Pytloun salutletero al s-o Šilhart en Nymburk pro liaj daĉraj klopodoj pri propagando. Al la fininta kurso aliĝis 72, finis ĝin 41 personoj, el kiuj 36 aliĝis al la kreita loka grupo de la Asocio. Ĝi estas rezulto gratulinda kaj imitinda. La grupo kunvenas en hotelo Bellevue. La Esperanto-ekspozicio daĉris unu monaton.

Hradec Krĉlovĉ. 15. V. jarkunveno la Klubo; 32 p. Post malfermo oni honorigis la memoron pri s-o Vajsar, viktimo de la nazismo en Terezĉn, 1945. El la raportoj prezentitaj montriĝas, ke post malebligado de laboro dum la germana subpremo la EK ekviglis baldaĉ post la nacia liberiĝo; estas organizita kurso por komencantoj ĉe ŬRO, kiun bonsukcese gvidis s-o Pytloun; plejmulto de la kursanoj nun kunlaboras fariĝinte aktivaj membroj. En la Orientbohemia Radio parolis la 5. II. prof. Lukĉĉ kaj 10. V. s-o Vĉitek el Svedujo, kie li entreprenas propagandvojaĝon pri ĈSR kun bona sukceso. 15. III. kursfina festo kun boneĝa programo kaj multa ĉeestantaro tre helpis vigligi la movadon en la urbo kaj ĉirkaĉaĝo. - La novelektita laborkomitato estas jena: prez. honora, s-o Ŝneĝberg, prez. s-o Pytloun, vicprez. s-o Dolanskĉy, kas. s-o Sobĉĉek, unua sekt. s-o Vĉitek, la dua Otĉenaĉek, revizoroj s-o Beran kaj Tuch, vickom. s-ino Kuĉerovĉ, s-o Hrŝel jun. kaj s-o Kuntoŝ. Estas starigitaj fakoj: presado, amuz-aranĝoj, propagando, instruado, en kiuj krom la nomitaj kunlaboras ges-oj Urban, Březina, Ŝafka, Otĉenaĉkovĉ, ĉ-ino Kuĉerovĉ, Ŝtepankovĉ, Koukolovĉ, Hromas. La nove fiksita jarkotizo estas 48 Kĉĉ;

escepto por samfamiliaj membroj kaj studentoj Kĉs 24.— La kluban bibliotekon oni lokigos en la urba biblioteko. La 23. VI. ekskurso al la Prachov - rokaro. Gesamideanoj el nordorienta Bohemio kunvenis je la 8 horo en stacidomo Jičín, trairis la urbon, atingis la Rokaron kaj vespere venis en stacion Libuň, el kie ili disiris.

Liberec. Kurson por 40 partoprenantoj (inter ili 6 instruistoj kaj profesoroj) gvidas s-o B. Novotný. Kurson por 15 junaj kursanoj gvidas s-o Blecha. La kursanoj vigle korespondas kun samideanoj eksterlandaj.

Moravská Ostrava-Radvanice. — EK »Nova Vivo« funebras pro la subita grava perdo de s-o Josef Dvořák, kiu mortis la 17. V., nur 47 jara. La foririnto estis longjara kasisisto de l' klubo, modesta kaj fidela samideano, vera ĉefa patrioto. Honormemoron al li! — La forlasitan funkcion transprenis s-o Pavel Bilbeber, bibliotekisto estas s-o Antonín Glet. La klubo abonis nian revuon por la loka biblioteko publika. Utila faro! EK raportas pri interesa letero de itala s-ano, kiu post aŭskulto de Radio Mor. Ostrava ekkontaktis kun ties parolinto, el kio nun rezultas bona kunlaboro; estas dezirataj artikoloj pri la rekonstru-laboro en ĈSR, kiujn s-o Aless. Ferruccio en Carpaneto, (Italujo) admiranto de nia demokratio, uzos por prelegoj.

Plzeň. — 18. V. ĝenerala jarkunveno de Okcident-Bohemiaj E-istoj. Partoprenis 30 p., ĉefe malnovaj spertuloj, en kio oni vidas bonan promeson por la kunlaboro en nova etapa. Programo kutima; post aprobita raportaro kaj fikso de jarkotizo oni elektis prez. s-o Fr. Kavan kaj 26 membran laborkomitaton de jenaj ges-oj: Büchl, Gross, Herink, Kalný, Kunc, inĝ. Novák, ambaŭ Patera, Pavlík, Proskovec, Svoboda, Skala, Brožík, Dražanová, Folková, Fremr, Hylák, Kohout, Pavlovičová, Pešek, Pechoč, Pelcmanová, Schvarc, Ulčová, Pelcman, Vlčková. Pri divido de funkcioj oni kredeble raportos la venontan fojon.

Jaudon vespere, 30an de majo, okazis granda festo, por ĉiuj lokaj Esperantistoj. Kunigitaj Esperanto-societoj aranĝis »Kultur-amuzan vesperon« en ĉefa kaj Esp-a lingvoj. Ĉeestis 50 personoj, kiuj estis tre kontentaj pro riĉa kaj valora pro-

Komponaĵo pri la sunleviĝo, komponaĵo fluanta per simpla larĝa frazo tra 11 paĝoj — estas eterne mirinda. Ĝi (ŝajnas esti matena inspiro) estas poeta triumfo de homo delonge ripozinta, delonge silentanta, kiam la grandioza matenapero per subita forta impresoj trarompis lian silenton. Ĝi estas inundo, vasta superakvego, tie kaj tie uragana. Sed ĝi estas inundo de lumo ŝprucanta ĝiszenite, antaŭ kiu la arbaroj kliniĝas en humileco. Inspiro universa. Tia, da kiuj en la poezio de Hviezdoslav oni trovas kelkajn, kiuj estas absolute liaj originalaĵoj. En apostrofado de la suno li estas preskaŭ malŝparema, malŝparema en himnecaj apostrofoj el silenta mateniĝo ĝis plena gloro lumiĝantaj. Sed ne sur ili baziĝas la poemo. La poetajn alparolojn superas freŝaj impresoj. Impresoj tiel surprizaj, tiel trafaj, ke ili alportadas lumon, elvokante nekontraŭstar-eble la sunon el la memoro. Kaj tra ĉio: kolorludo, atmosfera ludo de koloroj ĉielarkaj, kaj ilia ritma ekvibrado kun verdo de la montara regiono je kiu la ĉielarko siamaniere reflektiĝas (paĝoj 49—54).

En alia simila poemo, en ciklo *Promenoj tra la somero* (pĝ 126—133), la dislumigita suno staras super garboveturilo. Sed la garboveturilo, ŝanceliranta sur ŝtonplenaj vojetoj, vidata estas ja apoteoze konkuranta kun kosmaj vizioj. Tio paŝetas ja sur la deklivo triumfo de ŝvito de la tuta generacio kamparana, triumfo de kaloj ekde frua printempo ŝparkolektitaj. Triumfo de la tero kaj ĉielo, nubeto kaj roso. Kaj triumfo de la suno: la pano.

En la tria poemo (pĝ 254—258), sekvanta post tiu ĉi grandioza rikolto — ja post intervalo de aliaj poeziaĵoj — la komponaĵo estas jam de la suno ĝisŝvene ardigita. De ĝi preskaŭ bolas la cerbo en la homa kranio, de ĝi la riveretoj mem estas kiel fiŝoj surborden ĵetitaj, buŝmalfermantaj je guteto da malseko.

En la kvara, volumfine lokita (pĝ 333—344), granda preĝo de homo kliniĝanta oni komencas per vortoj: *Subiru, sun', subiru jam...!* Kaj la suno tie ĉi estas jam la Dia spegulo. La poeto, la granda preĝanto preĝas al ĝi turnite, kvazaŭ en ĝi li serĉus la bildon de Dio. La preĝo estas vastespira, fantazie konkuranta kun psalmoj, sed freŝa en impresoj kaj kuraĝa en la esprimo. La tero estas komparita kun fruktoriĉa pomujo, pendanta en la universon. La suno estas »migranta fonto de abundega bonaĵo«. Kaj la fino? Elnatura transŝovo en la religion:

*Post tiom da ĉagrenoj sur la ter',
post nuboj kaj varmeĝo en spiritosfer'...
leviĝu ho, vi Suno de l' justeco!*

La Suno de la justeco estas Kristo. La cititaj poemoj estas sendube el la kulminoj de la naturista poezio ĝenerale.

El slovakaj manuskripto trad. J. V. Dolinský.

Ekzamenoj pri Esperanto antaŭ komisiono de Esperanto-Asocio en ĈSR.

Plenumante rekomendon de nia kongreso en Moravská Ostrava en 1937 la komitato laŭ § 2 k de la Statuto en sia kunveno 26. X. 1937 aprobis kreon de Ekzamena komisiono. La kunveno 16. V. 1946 decidis, ke la Komisiono reprenu sian agadon en konsisto antaŭmilita post forstrekado de anoj, kiuj ne plu povas esti Asociaj membroj. Do estas anoj de la komisiono: Dolfa Bartošik, oficisto de Informministerio, H. K. Bouška, oficisto de la ĉefurbo Praha e. p., Jan V. Dolinský, faka instruisto, Josef Friedrich, ĉ. konsilisto de ĉs. fervojoj, Otto Ginz, komerca oficisto, Rudolf Hromada, banka estro, Dr. Stan. Kamarýt, gimnazia direktoro e. p., Josef Kožený, profesoro, Inĝ. Lad. Krajíc, inspektoro de industria lernejoj, Miloš Lukáš, profesoro, JUDr. Tomáš Pumpr, sek-

cia konsilisto en ministerio, Ján Rosa, direktoro de Pensio-instituto, Julie Šupichová, faka instruistino e. p., Josef Vondroušek, banka oficisto. La komisiono havas la rajton per sia aŭtonoma decido akcepti pluajn anojn. Ĝi elektas aŭtonome siajn funkciojn. Provizore akceptis resti en la funkcioj *Dr. Stan. Kamarýt* kiel prezidanto, prof. *Josef Kožený* kiel vicprezidanto kaj *Dr. T. Pumpr* kiel sekretario.

Ekzamenoj okazas antaŭ ekzamena kunsido, kiun partoprenas minimume 3, maksimume 5 komisionanoj. Konsiston de la kunsido decidas la prezidanto.

La celo de ebleco ricevi ateston pri scio de Esperanto estas duopa:

1. Praktika; doni diplomon al tiu, kiu ĝin bezonas por praktikaj celoj. La diplomo estas dokumento de institucio tute privata, tial ĝia valideco estas limigita, sed ĉar la Ekzamena komisiono estas en la lando unusola kaj konsistas el aŭtoritatoj, kies kompetenteco estas ekster ĉia dubo, estas la respektindeco de ĝiaj dokumentoj nekontestebla.

2. Doni al esperantistoj instigon al pli funda studo de la lingvo simple pro ĝojo kaj ĝuo, kiun tia studo al iuj donas. Tiun ĉi celon la komisiono rigardas ofte la ĉefa.

Ekzistas du gradoj de la ekzameno:

1. *Pri scio de Esperanto*. Celo: pruvi, ke ekzamenato scias la lingvon parole kaj skribe por bezonoj de la ĉiutaga vivo kaj por apliko en komercaj kaj aliaj internaciaj rilatoj.

2. *Pri kapableco instrui Esperanton en lernejoj kaj kursoj*. Celo: pruvi, ke la ekzamenato kapablas uzi la lingvon por literaturaj kaj teknikaj temoj, konas bazojn de la lingvo, ĝian konstruon, historion, literaturon, organizon de la movado, teorion de artefarita lingvo, kaj ke li kapablas instrui Esperanton en lernejoj kaj kursoj. Por tiu celo li devas ankaŭ pruvi ĉu per diplomo, ĉu per aparta ekzameno, iom fundan scion pri gramatiko kaj literaturo de sia gepatra lingvo.

Pri sukcese farita ekzameno ricevos la ekzamenito diplomon. Diplomo pri la scio egalvaloras al »Norma elementa diplomo«. Diplomo pri kapableco egalvaloras al Norma klereca diplomo kaj Norma diplomo pri instrua kapableco kune, laŭ enketo de la Lingva Komitato (Vidu Jarlibron de la L. K. 1935!)

La kandidatoj pagas takson: por la 1-agrada ekzameno Kčs 50.—, por la 2-agrada Kčs 200.—.

ORDO DE LA EKZAMENOJ.

La komisionoj kunsidas laŭ bezone kaj la terminoj estas taŭgatempe publikigataj en la Asocia organo. La aliĝantoj sendas siajn aliĝojn al la prezidanto. Li informas ilin pri la dato kaj ejo de la ekzameno.

Ekzameno pri scio konsistas el: 1. Skriba tasko (traduki nacilingvan tekston en Esperanton kun uzo de vortaro). 2. Legi, traduki kaj klarigi esperanto-tekston atentante gramatikajn kaj sintaksajn regulojn. 3. Konversacii pri okazintaĵoj de la ĉiutaga vivo.

Ekzameno pri kapableco konsistas el: 1. Hejma tasko, kies temon sendos la prezidanto al la kandidato ricevinte lian aliĝon. La temo estas ĉu el Esperantologio, ĉu pri iu ideo de ĝenerala klereca intereso, ĉu el laborfako de la kandidato. La artikolo verkita en Esperanto estu sendita al la prezidanto almenaŭ 20 tagojn antaŭ la parola ekzameno. Se la verko estas nekontentiga, la ekzameno ne povas esti daŭrigata. 2. Skriba tasko antaŭ la komisiono (traduko de nacilingva teksto en Esperanton). 3. Lego de Esperantlingva teksto kaj ĝia klarigo en Esperanto. 4. Ekzameno pri gramatiko, sintakso kaj stilaj normaj de Esperanto, kiu devas pruvi, ke la kandidato enpenetris pli profunden en la mekanismon de la lingvo. 5. Ekzameno pri teorio de internacia lingvo, historio kaj organizo de esperantismo. 6. Ekzameno pri Esperanto-literaturo. 7. Praktika pruvo pri scio de metodoj kaj kapableco instrui; tiun ĉi pruvon oni ne postulas de posedantoj de diplomoj profesoraj kaj instruistaj. 8. Tiuj, kiuj ne posedas diplomon pri finitaj studoj de triagrada lernejo estas krome ekzamenataj pri iom funda scio de gramatiko kaj literaturo de sia gepatra lingvo. Fakoj 4, 7, 8 estas ekzamenataj nacilingve; la ceteraj Esperantlingve.

La aliĝojn sendu al Dr. Stan. Kamarýt en Chotěboř 853, kiu donos volonte pluajn informojn. La komisiono kunsidos en Praha 27-an de septembro.

gramo. Je la komenco paroladoj de k-do Kavan kaj Kalný tre entuziasmigis ĉeestantaron. Al la publiko prezentis sin novaj adeptoj de la lingvo per deklamoj, kantoj kaj parolhoroj. Iliaj prezentadoj estis aplauditaj de aŭskultantaro. La vespero estis kunligita kun la Esperanta kursfino, kaj la lernantoj ricevis esperantajn insignojn kaj belajn atestojn pri sia lingva kapableco. Ne mankis kukoj kaj eĉ por lotumo preparis niaj oferemaj kamaradoj belegan torton, kun ĉefa surskribo, »Esperantem do lepších časů«. Kiel ĉefaranĝanto estis elektita pli juna Patera, kiu plenumis sian taskon tre bone.

Pržno. Kurso por skoltoj gvidita de s-o T. Machala finis en aprilo. La kursgvidinto daŭre kontaktas kun siaj kursanoj-skoltoj kaj daŭrigos en ilia Esperanto-instruado en aŭtuno. Du el ili jam aliĝis al nia Asico, unu krome al IEL.

Ni legis

Pozitiva programo prezentata de UEA kiel »kvinjarplano« devos enteni sekvantajn klopodojn:

1. Esplori la eblecon restarigi la movadon en la USSR, kie Esperanto komplete malaperis.

2. Klopodi, ke la Aŭtoritato Okupacia en Germanujo permesu nian agadon (propagando, kursoj, societa vivo k. t. p.).

3. Repreni la interrompitan laboron pri Interŝtata Akordo pri Esperanto.

4. Ekzameni funde la diversajn aspektojn de niaj kongresoj, celante seriozigon de tiu-ĉi manifestacio, fariginta pli malpli turisma okazaĵo; aranĝi internacian laborkongreson en 1947 aŭ 1948.

5. Studi la sistemigon de l' eldono de unuformaj lernolibroj, ĉe kiuj la Landaj organizaĵoj Esperantistaj partoprenu.

6. Restarigi la servojn de UEA parte aŭ tute haltigitajn pro milito, nome propaganda (eldoni ŝlosilojn), turisma, bibliografia, uzo de Esperanto ĉe poŝto, radio, telegrafo, k. t. p. por memorigi la ĉefajn.

7. Organizati la helpon al la restintajn anoj de Zamenhofs familia kaj daŭrigi ĝenerale la servon de UEA konatan sub nomo Esperantista Interhelpo. (Esperanto, marto-aprilo 1946.)

Ni esperantigu la skoltojn!

En jaro 1907 naskiĝis unuaj anoj de granda skolta familio. Mortinta ĉefo Lordo Baden Powell, fondinto de skolta eduko, certe ne kredis tiam, kiam li kun unuaj geknaboj sur Insulo Brownsea Island ekkomencis per la tendarado kaj edukado, kies fundamenton li metis en la libron »Scouting for Boys«, ke la skoltismo tiel rapide disvolviĝos.

Samtempe komencis en USONO unu alia homo edukadi la junularon kiun li amis, kaj kreis taŭgan edukon por geknaboj en Usono. Lia momo estas Ernest Thompson Seton, mondfama verkisto de la rakontoj pri la vivo de bestoj, kiuj aperadis en ĈSR sub la nomo »Biblioteko Walden«.

Ni ĉefoj havis la feliĉon, ke nia A. B. Svojsík, reveninte el Anglujo, kie lin treege ekinteresis nova junular - eduko, komencis per ĝia enkondukado, unue en sia propra klaso de reallernejo en Žižkov. Kiam aprobis lian volon kaj penon multaj ĉefaj eminentuloj, li eldonis la tradukon de la libro Scouting for Boys sub la nomo »Základové junáctví« kaj ĝi estas ĝis hodiaŭ Biblio de skoltismo. Ni kore rekomendas ĝian legadon.

Bedaŭrinde, jam la unua mondmilito rompis belan evoluon de skoltismo en Bohemio kaj Moravio sed tuj post la milito en jaro 1918 staris la ĉefaj skoltoj en la servoj de la Nacia Komitato. La unuaj poŝtmarkoj ĉeĥoslovakaj atestas ja plej bone, ke la skoltoj ekkomprenis sian estron. La poŝtmarkoj portas la tekston: Poŝto de ĉefaj skoltoj en la servoj de Nacia Registaro, kaj portis la rekonon de skoltismo en la tutan mondon.

Post la jaro 1918 evoluigis skolta movado tre rapide. Bedaŭrinda estis nur la politika divido, per kiu eĉ la skoltismo suferis, sed la nombro de la trupoj kreskis de jaro al jaro kaj en jaro 1939, kiam la gestapo ordonis disiĝon, oni kalkulis en Ĉeĥoslovakujo jam ĉirkaŭ 60 mil geskoltojn. En la tuta mondo kvar milionojn. Dum la dua milito trovis skoltoj sian lokon.

Multajn el ili oni povis trovi en eksterleĝaj grupoj ekz. en Nigra Leono. Jes, ni povas diri, ke la skoltoj

estis la unuaj partizanoj en Bohemio. Ĉiu konas la historion de »Nekaptebla Johano« kaj historion de du malgrandaj skoltoj, kiuj alportis al Smudek manĝon, silentis tutan militon, nek al la gepatroj ili diris vorteton pri tio.

Revenis nova epoko de skoltismo. Ĉiu, kiu restis la 28-an de oktobro en Praha, rimarkis certe novan grandan evoluon de skoltismo. Jes, pli ol dudek mil geskoltoj marŝis tra la stratoj de la ĉefurbo Praha sur la kastelon Hradčany saluti nian prezidenton Dr. E. Beneš.

Ĉu vi povas vin bone imagi, pli ol dudek mil geskoltoj nur en Praha kaj pli ol unu kvarono de miliono en la tuta respubliko? Kaj ĉi tie komencas nia tasko.

Esperantigi la skoltan junularon. Kial? La prepara komitato de la Jamboreo en Francujo envicigis Esperanton por la jamboreaj traktadoj kaj atendas de esperantistoj, ke kun ĉiu karavano el kiu ajn lando partoprenos la Jamboreon skoltoj-esperantistoj, kiujn ni esperantigis.

Ĉu vi povas bone imagi tiun larĝan kampon por la propagando de Esperanto? Ĉu vi havas la kuraĝon kune kun ni skoltoj-propagandistoj de Esperanto en propraj vicoj komenci per tiu ĉi granda tasko, esperantigi tiun grandan nombron de la junularo, venontaj Esperanto-batalantoj.

Ni deziras starigi fortan Esperanto-Fakon ĉe Junák, Centro de la skolta eduko. Sed ni estas ankoraŭ malmultaj, ni vokas ĉiujn volontajn kunlaborantojn, precipe instruistojn de Esperanto, senescepte ĉiun esperantiston, subtenu nian laboron. Sekvu la ekzemplon de s-roj prof. Jan Filip kaj Karolo Šolc!

Ni povas esti iomete fieraj. Dum Jamboreoj en Hungario kaj Nederlando kaj dum Slava Jamboreo en Polujo ni jam reprezentis dek procento de la partoprenantaro el ĈSR. La tendarojn de Skolta Esperantista Ligo partoprenis ĉiam almenaŭ unu reprezentanto de nia skolt-esperantista movado, sed por la Jamboreon en Francujo 1947 ni devas esperantigi 50—80% de la partoprenantoj el nia respubliko. Ek al la laboro!

Stan. Lešinger, SEL-agento por Ĉeĥoslovakujo.

KRONIKO ENLANDA.

Starigo de regionaj gvidantoj organizaj. Por ebligi pli intensan prilaboron de la tuta lando laŭ organizaj bezonoj estas necese posedi reton de bonvolaj kaj respondecaj laborantoj, kiuj sidus en ĉiu centra loko de ĉeĥoslovakaj regionoj. Tiam reton komencis nun konstrui la estraro de la Asocio. La landoj estos dividitaj laŭ la regionoj kaj la regionaj estroj sidos en iliaj centroj

Do en lando Bohemio en jenaj urbo: 1. Praha-urbo, 2. Kladno, 3. Mladá Boleslav, 4. Praha-ĉirkaŭaĵo, 5. Plzeň, 6. Karlovy Vary, 7. Ústí n. L., 8. Liberec, 9. Hradec Králové, 10. Pardubice, 11. Havlíčkův Brod, 12. Tábor, 13. České Budějovice.

En Lando Moravio-Silezio en jenaj urboj: 14. Jihlava, 15. Brno, 16. Olomouc, 17. Zlín, 18. Mor. Ostava, 19. Opava.

En Slovakujo fiksos liston de tiuj urboj Slovaka Esperantista Societo en Bratislava.

Unua tasko de tiuj ĉi regionaj estroj estos trovi por si areton de kunlaborantoj kaj zorgi, ke en ĉiu distrikta urbo estu starigita gvidanto prilaboranta la distrikton.

Ni jam turnis nin al aktivuloj en multaj urboj per aparta cirkulero. Ne de ĉiuj ni ricevis jam la respondon. Ni petas tiujn, kiuj ne respondis ankoraŭ, ne prokrasti resendon de la formulo aŭ sciigi nin, kial li ne povas akcepti la funkcion de la regiona gvidanto.

Sed la gvidantoj ne povos plenumi la taskon solaj. Ni tial petas ĉiujn bonvolulojn, ke ili anoncu sin senpere ĉe ni. Ni donos iliajn adresojn al la regionaj gvidantoj, por ke ili ekrilatiĝu reciproke.

Sed precipe skribu al ni tiuj, kiuj estas pretaj akcepti funkcion de la distrikta gvidanto. Ili per tio tre bone servos al Esperanto-afero kaj tamen ne estos tro streĉitaj. La korespondadojn adresu al ĝen. sekretario B. Paleček en Praha II, Podskalská 49.

Slovaka societo esperantista, kies kreon ni anoncis sur nia paĝo 19, havis fandan kunvenon en Bratislava en restoracio de Penzia instituto la 5-an de majo de 16—21-a horo. Estis akceptita la statuto kaj estis elektitaj ĉiesvoĉe prezidanto Pavel Rosa, direktoro de la Pensia instituto, sekretario F. Ďuriač. Ni salutas la fratan societon amike kaj ĝojas pro la fakto, ke en Slovakujo ekfloras esperantista vivo.

En la semanja skolta gazeto Junák el 30. V. 1946 estas malonga informo kies tekston ni redona: Ĉu vi

konas Esperanto? Ĉe la Eksaterlanda fako de Junák estis starigita Esperanto-grupo. Fratuloj esperantistoj, turnu Vin nun kun viaj demandoj senpere al tiu ĉi grupo, kiun gvidas Fr. Buhr. La grupo petas ĉiujn, kiuj estras Esperanton, pri sciigo de iliaj adresoj. Korespondadojn sendu al Zahrační odbor Junáka-esperanto, Praha II, Štěpánská 61.

Regiona kunveno de la skoltaj estroj kaj gvidantoj en Žilina, estis la 6-an de Majo; estis pritraktataj la plej gravaj kaj urĝaj aferoj de la slovaka skoltaro. Ni notis la gravan aferon por nia movado, ke laŭ la propono de s-ano Váňa, kiu estas estro de la slovaka esperantistaj skoltoj, kies centro estas en Žilina, oni per voĉdono decidis, ke Esperanto estu kondiĉo por la akiro de la atesto por atingado de la unua grado de la skolta braveco. Certe grava decido, pro kiu ni gratulas al la slovaka skoltaro, en kies vicoj Esperanto marŝas antaŭen, kaj ni elkore vokas: Estu pretaj!

Esperantská mládež je organisována v
TUTMONDA JUNULAR-ORGANIZO
Westgraftdijk, Nederlando.

Korespondence s mládeži celého světa, kursy esperanta, zájezdy do ciziny.

Príspevky: 50 Kčs ročně i s předplatným ilustrovaného měsíčníku »La juna vivo«.

Zašlete ještě dnes přihlášku i příspěvky na adr.:

Jaromír Jermář, Praha XIII, Jablonoá 23.

Plena vortaro en tria eldono. La dua eldono estas elĉerpita. SAT (laŭ informo de L. Bannier) komisiis profesoron G. Waringhien (la solan, kiu restas el la kvar aŭtoroj) prepari la tekston de la tria eldono. Li rilatas tiucele kun Lanti, la iniciatinto de la verko, kaj Azorin, arĥitekto, ambaŭ en Meksiko, kaj kun diversaj kompetentaj esperantistoj. Li jam kolektis multegon da rimarkoj kaj proponoj de uzantoj. La tria eldono estos multe pli ampleksa ol la dua, ĝi enhavos ĉirkaŭ 1000 paĝoj kaj estos ilustrita. La manuskripto estos preta post ĉirkaŭ unu jaro, la libro aperos en fino 1947. — Por disponigi la duan eldonon al tiuj, kiuj tuj bezonas ĝin, SAT antencas eldoni en Meksiko ĝian foto-reproduktajn en kvanto relative malgranda sub kontrolo de Lanti kaj Azorin. La apero de tiu ĉi eldono estis promesita al fino de aprilo 1946. Ĝi kostos bindita 4 dolarojn (usonajn). Informojn donas provizore SAT L. Bannier, 67 avenue Gambetta, Paris 20.

Heroldo de Esperanto jam aperis, en sia kutima ĵurnala formato. La unua numero 14. IV., la dua 25. V. Ankoraŭ dum tiu ĉi jaro ĝi komencos aperadi dufoje monate, kaj tuj,

kiam ĝi estos ebla, semajne. La redakcio tre ĝojas, ke jam antaŭ apero venis abonon de 700 personoj el 25 landoj. — Redaktas ĝin Teo Jung, Harstenhoekweg 223, Scheveningen en Nederlando, eldonas Flandra Esperanto-Instituto P. v. Humbeekstr. 3, Brussel-West. Abonon (Kĉs 90.— por jaro 1946) akceptas nia Libro-servo. La redakta linio estas la sama kiel antaŭ la milito: firma entuziasmo kaj granda emfazo. Kaj zorgo, ke oni bone distingu inter la senkulpaĝ germanoj, subpremitaj de la »Bruna teroro«, kiuj rapide konfesas sian amon al Esperanto kaj al interna ideo, ĉar ili estis devigataj tiom longe kaj tiom eminente kaj tiom sukcese kaŝi ĝin. En la dua numero estas longa artikolo pri Thomas Mann, kiun la bravaj germanoj ne volis kompreni, en la unua estas reproduktaĵo de stulta aludo el Neue Zürcher Zeitung pri Stalin lerninta laŭdire iam en malliberejo Esperanton. Por ke ni estu bonaj amikoj kun Heroldo, ni nepre petas alian bazan vidmanieron. Ni malŝatas sentimentalecon, se temas pri murdistoj kaj rabistoj. Socialismo postulas inter aliaj idealoj ankaŭ justecon. Kaj ni rigardas kiel krimo ankaŭ la silen-

tadon. En la unua numero ni vidas anoncon pri Jarmiloj pasas de Hafker. Kvankam la aŭtoro fuĝis el Germanujo timante Hitleranojn, lia libro tamen estas traktato argumentanta, ke la germanoj ne estis kulpaĝ pro la unua mondmilito. Kulpaĝ estis iaj versimile fantomoj aŭ la malbonaj angloj, kaj malbonaj francoj, kaj malbonaj rusoj, germanaj socialistoj certe ne. Sed ĉar estas rakontate, ke la aŭtoro amas la tutan homaron, la leganto ne ĉiam vidas la hispokritan tendencon. Do rekomendi tiajn librojn en Esperanto-literaturo ni en la nova epoko ne volonte vidos kaj klopodos laŭ ebleco forigi la maskojn.

Universala kongreso 1947 estos laŭ decido de la Estrara kunsido de IEL en Svislando, versimile en Bern.

Aperis nova eldono de
KILIAN - LERNOLIBRO

Th. Kilián:

Esperanto. Uĉebnice a ĉftanka.

Kĉs 39.—, Afrankita Kĉs 41.40.

Unua postmilita eldonaĵo!
Mendu ĉe nia Libro-servo.

Esperanto-Asocio en Ĉeĥoslovaka Respubliko
invitas al

REGIONA KUNVENO EN DOKSY

27-an kaj 28-an de julio 1946.

Sabaton posttagmeze: Akceptado de la gastoj, interkonatiĝado, promeno tra la urbo, akvosportoj.

Je la 20-an horo: Ĉeesto en Amuza vespero en hotelo U jelená.

Dimanĉon je la 9-a horo: **LABORKUNVENO** kun sekva programo:

1. Starigo de regionaj gvidantoj.

2. Somerrestadejoj esperantistaj.

Je la 13-a horo: *Komuna tagmanĝo.*

Posttagmeze: Ekskurso al kastelo Bezděz.

Anoncu laŭeble plej rapide al s-ro *Václav Špür en Doksy* per simpla poŝtkarto Vian aliĝon kun jenaj indikoj: 1. tago kaj horo de alveno, 2. ĉu vi deziras unu- aŭ dultan ĉambron, 3. ĉu vi partoprenos la komunan tagmanĝon, 4. ĉu vi partoprenos la ekskurson. Vi ricevos pagilon, per kiu bonvolu tuj sendi la indikitajn sumon.

La kunveno donas eblecon viziti pejzaĝon tre pitoreskan dum tempo, kiam la sezono kulminas kaj dum tie lernas kaj ĝojas partoprenantoj de la Someraj Esperanto-kursoj. Ĝi donas eblecon kunveni kun esperantistaj amikoj, aŭdi interesajn gravajn raportojn de niaj laborantoj, ĉerpi fortojn por nova agado, diri iniciatojn siajn kaj akcepti tiujn de la ceteraj. Kaj krome: Ĝoji kun la ĝojantoj. Doksy estu la 27. kaj 28-an de julio celo de ni ĉiuj!

La kongreso 1948 okazos en Malmö (Svedujo). (Esperanto Internacia, junio 1946.)

Cu neutraluloj havas malamikojn? La artikolo el la »Eta heroldo« estas plena de sofismoj. Cu nin koncernas ĉu kapitalistoj estas bonintencaj aŭ ne? La fakto estas, ke ambaŭ, la bonkoraj kaj malbonkoraj, ekspluatas la homojn kaj vole nevole estas perantoj de ĉio plej malbona en nia ekonomia sistemo, je kiu ili personiĝas. — Alia erarigaĵo estas la aserto, ke neutraluloj sopiras, laboras kaj oferas por ĉiuj, dum partianoj tion faras por siaj partioj. La fakto estas, ke *neagado kelkfoje povas efiki pli malbone ol agado*, kaj neutraluloj nenion faras por la plibonigo de la mondo — ĉar aliel ili devus ariĝi kaj agi kontraŭ io kaj iuj, kaj tiel devus rezigni je sia neutraleco. (Per unu voĉo, en aprilo 1946, Johannesburg en Suda Afriko.)

Korekto. En n-ro 2-a sur paĝo 14. bonvolu korekti nomon de la aŭtoro. Devas esti *Kubka*.

ESPERANTO-INSIGNOJ

Steloj kvinpintaj 5 Kĉs kaj 7 Kĉs
Steloj en blanka cirklo Kĉs 8.—
haveblaj per la Libroservo

*J. SUSTR, PRAHA I,
Benediktská 11.*

Al laboristaj Esperantistoj! Tiuj, kiuj ankoraŭ ne aliĝis al SAT, povas aliĝi ĉe land-peranto k-do Josefo Patera, Plzeň, Dvořákova 24. Li povas ankaŭ sciigi al vi ĉiujn informojn pri laborista tutmonda Esperanto movado. Tiuj, kiuj volas ricevi la SAT-gazeton rekte de Rotterdama edonejo, sendu je supre skribita adreso 60 Kĉs. Tiu mono estas abonpago por jaro 1946, kun aŭ sen membreco al SAT.

SAT-peranto.

Sendante monon al ni, indiku ĉiam pro kio vi pagas! Ofte la sumo enhavas pagojn por pluraj liverotaĵoj: indiku la dividon! Se ni ricevas monon sen iu rimarko, ni ne povas kontentigi la klienton nek laŭ lia nek laŭ nia plaĉoj.

NOVAJ LIBROJ.

Dum la milito ne ĉesis aperadi novaj libroj. Estos interese kaj grave legi liston de tiuj aperaĵoj laŭ ebleco kompletan. Ni klopodas starigiti liston fidindan. Sed nun ĝi ankoraŭ ne estas ebla, ĉar la kontakto kun la fremdlandaj eldonejoj ne estas ankoraŭ normala. Precipe ne estas ankoraŭ eble paĝi al fremdlando. Tial ni provizore raportas sole pri la libroj, kiuj nin trafis el fremdlando, do la bildo de samtempa literaturo estos plena de breĉoj. Sed ni klopodas ankaŭ en tiu ĉi rubriko povi baldaŭ raportiti sisteme pri ĉio raportinda.

La Jarlibro de IEL 1946, Unua parto aperis en aprilo. Neaĉetebla sed ricevebla senpage nur de individuaj membroj de IEL. Kotizo de MJ Kĉs 40.—, MA Kĉs 90.—. Aliĝiloj estas haveblaj ĉe nia Libroservo. La dua parto aperos en aŭtuno. Listoj de la delegitoj jam tre rimarkinde plilongigis. La redakto de nomaro finis en februaro. Tial el Ĉeĥoslovakujo enestas sole 10 delegitoj, ankaŭ nia Asocio ne estas ankoraŭ enskribita inter la naciaj societoj, kvankam ĝi jam aliĝis. Ĝi estos enpresita nur en la dua parto. En decembro 1945 havis IEL 8266 membrojn en 51 landoj. En la jaro 1944 estis 5386 membroj en 39 landoj.

LIBROSERVO

servas al vi
liverante librojn
kaj alian
Esperanto-materialon.
Mendojn sendu al
ĝia estro

*Jar. Šustr en Praha I,
Benediktská 11.*

Korespondi kun ĉs. samideanoj deziras:

S-o Todor D. Kostov, Ĉirpan 25b, PLOVDIV, Bulgario (prefere kun ĉapelistoj).

S-o Weisz Andrei, str. V. Babes 7, ARAD, Rumanio (kun filatelisto).

S-o Hreczuch Stanislaw, ul. 11. listopada 74. m. 1. BIALA KRAKOWSKA, Polujo.

RADIO-PRAHA.

Atentu la ŝanĝon! La ĉiutaga Esperanto-programo pri la samtempa vivo en Ĉeĥoslovakio estas nun elsendata jam je la 21-a horo, MET somera, kaj daŭras 30 minutojn, sur *nova ondo* 25,34 m. Sabaton, dimanĉon kaj lundon uzas tiu programo ankaŭ longan ondon 1571 metroj.

Sudhungarlanda Stelo komencis aperi en urbo Gyula, kaj volas organizi hungarajn esperantistojn en la urboj Orosháza, Békescsába, Hódajó. Ĝi proklamas bezonon de decentralizo en hungarlanda Esperanto-organizo. Ni legis numerojn de januaro kaj februaro 1946. La ĉefartikolo de la unua numero proklamas: »Ne la hungara popolo kaŭzis la militon, tamen la popolo suferas ĝian konsekvencon. La popolo suferas sed samtempe laboras, konstruas la pli bonan estontecon, vivas kaj kurage esperante iras antaŭen sur la vojo de la revivigo.« Belaj vortoj. Estas tre debaŭrinde, ke ili ne estis aŭditaj en la jaro 1938. — En la dua numero Julio Baghy proponas kunlaboron de hungaraj esperantistoj kun la esperantistoj de najbaraj landoj. Sed estas nenio dirita pri maniero de tiu kunlaborado.

Adreso de ĝenerala sekretario, al kiu estu nun sendataj ĉiuj korespondajoj Asociaj koncernataj la organizon estas *B. Paleček en Praha II, Podskalská 49*, telefono 443-38. (Korektu en Via ekz. la stratnombro sur paĝo 32, linio 5 de mal-supre, maldekstre!)

Ne estos tro multekosta partopreno en REGIONA KUNVENO EN DOKSY!

Unulita ĉambro ĉe privatuloj kostos 15—22 Kĉs.

Komuna tagmanĝo en hotelo U jela 30 Kĉs.

Aliĝa kotizo 10 Kĉs.

Aliĝojn sendu al s-o V. Špúr en Doksy. Ne hezitu!

Prospektojn pri la Someraj Esperanto-kursoj vi povas ricevi de s-o K. Šolc en Ml. Boleslav I, 41.